

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Davacı Belçika uyruklu Nawal Aissaoui vekili Avukat Ayşe Sarı tarafından, davalı Muharrem Çakır aleyhine açtığı boşanma davasının ilk duruşmasında davalı vekili Avukat Semra Donmaz, 20.02.2002 tarihli vekaletnamesini duruşmada ibraz edip “Baro pulu”nu ibraz etmek için süre istemesi üzerine, bu konuyu düzenleyen 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 27. maddesinin üçüncü fıkrasının Anayasa'nın 141. maddesinin son fıkrasına ve kanunların Anayasa'ya aykırı olamayacağına ilişkin Anayasamızın 11. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı olduğu düşünüldüğünden, aşağıda açıklanan gerekçeyle itirazın Anayasa Mahkemesi'ne başvurmamak gerekmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 27/3 fıkrasına “Avukatlarca vekaletname sunulan merciiler, pul yapıştırılmamış veya pulu noksan olan vekaletname ve örneklerini kabul edemez, gerektiğinde ilgiliye 10 günlük süre verilerek, bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekaletname işleme konulamaz” hükmü konularak mahkemelere baro pulunun denetimi ve gerekirse pulun tamamlanması için 10 günlük süre verilmesi yönünde yargılamanın uzamasına neden olacak bir düzenleme yapılmıştır.

Anayasamızın 11/2 fıkrasında “Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz” hükmü bulunmaktadır. Yine Anayasamızın 141. maddesinin son fıkrasında ise “Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması yargının görevidir” hükmüne yer verilerek, yargılamanın hızlı bir şekilde yapılması için yargıya görev verilmiştir. Oysa Avukatlık Kanunu'nun 27/3 fıkrası ile yukarıda belirtilen Anayasal ilke ve yargıya verilen görevin aksine yargılama sürecini yavaşlatacak ve davaların uzamasına sebep olacak bir durum oluşturulmuştur. Gerçi 1136 sayılı Yasa'nın 27/3. fıkrasında doğrudan “Mahkeme” denmeyip, yine “Mercii” kelimesi kullanılmış ise de vekaletnamelerin büyük bir oranda mahkemelere sunulması veya hiç değilse mahkemelere yönelik olan kısmı yönüyle “Mercii” ifadesinin “Mahkemeleri, Yargıyı”da kapsadığında tereddüt yoktur.

Avukatlık Yasası'nın 27. maddesine bütün olarak bakıldığında “Baro pulu”nun, avukat stajyerlerine verilecek krediye kaynak oluşturmak ve artan miktarın da meslektaşlara destek sağlamak gibi amaçlarla barolar birliği nezdinde oluşturulan yardımlaşma fonu niteliğindeki bir oluşumun gelirinin tahsilinden ibaret olduğu görülmektedir. Bu düzenleme mahkemelerce dikkate alınan yargı harçları ve vekaletname suretlerinin tabi olduğu suret harcına benzer gibi gözüktüğü de nitelik itibarıyla oldukça farklıdır, öncelikle harçlar ve vekaletnamelerin suret harcı Anayasa ve yasadaki kaynaklanan devlet geliri niteliğinde, Adalet hizmetlerinden yararlananlardan alınan bir karşılık olduğu gibi bunların tahsili de öncelikle dava açılırken (Yargılamaya henüz başlanmadan önce) Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından yapılmakta, ancak eksiklik olduğu takdirde mahkemelerce yargılama sırasında dikkate alınmaktadır. Yine 27. madde bütünlüğü içinde bakıldığında baro pulunun yargılama giderinde olmadığı anlaşılmaktadır. Oysa baro pulu bu nitelikte bir gelirle ilgili olmadığı gibi vekaletnamelerin büyük bir oranda mahkemelere ve özellikle yargılama sırasında sunulması karşısında, gerek niteliği gerekse yargılamayı uzatıcı olması açısından Anayasa'nın yargılamanın süratle yapılması ilkesine aykırı bir düzenleme olduğu açıktır. Kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Baro'nun bile doğrudan gelirlerinden olmayan, harç ve yargılama gideri niteliğinde olmayan, staj yapacaklara kredi teminine yönelik bir gelirin tahsilini denetleme ve

Esas Sayısı : 2002/48
Karar Sayısı : 2006/22

gerekirse bu amaçla yargılamayı uzatma pahasına bu görevin mahkemelere verilmiş olması Anayasa'nın yargıya verdiği hızlandırma görevi ve süratlilik ilkesine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle 1136 sayılı Yasa'nın 27/3. fıkrasıyla getirilen baro pulunun mahkemelerce de re'sen denetlenip, gerekirse ilgiliye 10 günlük süre vererek yargılamayı uzatıcı hükmünün Anayasamızın 141. maddesinin son fıkrasında kabul edilen yargılama süratliliği ilkesi ve bu hususta yargıya verdiği göreve aykırı olduğu kanaatine varıldığından, düzenlemenin bir kez de Yüksek Mahkemece incelenmesi, hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmak ve dosyanın tasdikli suretinin gönderilmesine ve 5 ay süre ile davanın geri bırakılmasına karar vermek gerekmiştir.””